

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 3 krons temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrate po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratne inseriranje primerni popust. — Zasednina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krons, za štir let 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Slovanska politika.

Po dosedanjem potu ne pridejo Slovani tako kmalu do svojega cilja, da postanejo namreč gospodarji v svoji lastni hiši, to je, v deželah srednje, vzhodne in južne Evrope ter da tu primerno odbijejo tuji naval na svojo posest.

Z ozirom na zasedanje slovanskih dežel v Lužici, Šleziji in Poznanju od strani Prusije, se zamore uprav z roko otipati kratkovidnost za padnih Slovanov, ker vsak tamošnji slovanski rod stopa sam svojo pot in celo na parlamentarnih tleh, v dunajski zbornici, in v glavnih vprašanjih, kakor n. pr. v zadevi vseučilišča, zastopniki posameznih slovanskih rodov ne korakajo skupno in ne delajo kakor eden mož. Zaraditega so tudi nasprotniki tako prešerni, zato oni brijejo norce iz slovanskih jezikov, češ, da jim je treba šibe v podobi nemškega državnega, kulturnega in občevalnega jezika. Zato zasmebujejo slovansko svobodomiselnost in željo po gospodarski osamosvojitvi, ponižujejo Slovane kakor dekle in hlapce, Nemce pa povzdigujejo v gospodo, zanikajo slovansko književnost in vedo, z edno besedo: smatrajo Slovane za zrele, da se jih ponemči in da se jim potom ponemčenja dá dospeti do vrhunca nemške kulture.

Takšna samopašnost nasprotnikova pa je le sad posebnosti (individualizma) in narodne nesloge med Slovani; ta pogubna svojstva se nad njim na ta način maščujejo, poleg škode pa, katero jim ta svojstva donajajo, morajo žeti še zaaramovanje.

Ako bočejo torej zapadni Slovani pojmiti pouk, ki ga jim daje v tako brutalni obliki nasprotnik, tedaj ne smejo mirovati prej, da se povzdignejo iz svojega suženjskega stališča kvišku do poklica vladajočega ljudstva.

Ako pa zapadni Slovani nočejo razumeti pouka, ki ga jim neprestano podaja vsenemški nasprotnik, tedaj pa morajo končno stopiti s

pozorišča ter morajo po vzgledu polabskih Slovanov postati Prusi in Velikonemci.

Za sijajen vzgled bi zapadnim Slovanom lahko služili balkanski Slovani na jugu, Srbi in Bolgari.

Dinastično in narodno tekmovalstvo bi bilo te Slovane skoraj uničilo in jih pripravilo ob državno politično samostojnost. Ta samomorilna politika v prilog tujim koristim, katere so se izkazale ne kot srbske in ne kot bolgarske, marveč kot protislovanske, je našla vrhunec v bratomorni vojni pri Slivnici, in šele po pregnanju oziroma umoru voditeljev dveh strank je začelo, zopet polagoma ozdravljenje slovanskih balkanskih držav, združenje slovanskih moči Srbije, Bolgarije in Črne Gore ter utrjevanje notranjih državnih razmer, ki bode gotovo v korist še pod tujim jarmom zdihujočim prebivalcem stare Srbije in Macedonije.

Torej tudi balkanski Slovani so prešli strašen pouk; ali so ga spoznali in uvaževali in v tem spoznanju so pokazali duri tujim spletkam na celi črti.

Odkar se je izvršila ta slovanska balkanska zveza proti velikonemškemu načrtom orjaškega kolonijalnega podjetja na Vzhodu, črpajo si lahko tudi zapadni Slovani nauk za svoje nastopanje proti tujemu navalu in pusteč v stran vsa malenkostna lokalna nasprotja, se postavijo v uspešen boj za gospodstvo v svoji prvotni domovini na vsej črti od Belta do Adrije.

Brezobzirni pruski in velikonemški naval, ki pritiska na zapadne Slovane in kateri bi hotel udušiti Slovane tudi na balkanskem jugu, se na deja, kar so pokazali zadnji dogodki v Vrešenu na pruskem Poljskem, da mu bode še lažja igrača uničiti slovanski rod doma na Pruskem, to pa zaraditega, ker se upa, da proti temu ne bode odločnega nastopa iz Rusije.

Dajje temu zares tako, krivi so avstrijski Poljaki sami, ker tirajo protislovansko politiko in podpirajo trozvezo.

Da si Poljaki s svojo dvorezno politiko zares mnogo škodujejo, o tem ni nikakega dvoma. Ali ravno dogodki v Vrešenu bi jih morali stregniti in pripeljati vsaj kot Slovane na pravo pot. S tem pa, da pri nas podpirajo trozvezno politiko proti koristim avstrijskih Slovanov, to jih označuje kot skrajne kratkovidneže. Vrešenska afera jim je v dokaz, da Prusi ne poznajo ozira do nikogar in da poznajo le svoje koristi.

Ali kakršni so Prusi proti Poljakom v svoji državi, ednaki bi bili proti nam, drugim Slovanom, ako bi imeli čez nas tisto oblast, kakršno bi radi dosegli, ako bi le mogli. In to nam jih kaže kot naše prave sovražnike, pred katerimi nam je biti previdnim v vsem svojem političnem delovanju.

Brez kapitala.

V dobi, ko se tudi pri nas Slovencih bavi vedno več mladih mož zraven svojih običajnih študij tudi s socijalnimi, posebno gospodarsko — socijalnimi problemi, vredno se je ozreti, ali so pri nas za to ugodna tla.

„Narod beračev“, „državni hlapci“, tako in podobno nas nazivajo naši premožni in predzniki sosedje, a vse to le zaradi tega, ker nam manjka kapitala, s katerim bi se povzpeli od motike in vprežne vožnje k stroju in pari ter sploh k izrabljanju prirodnih sil.

Dokaj resnice je v takem predbacivanju, vendar pa nas ne zadene cela krivda. Lahko miselnost in potratnost sta naša podedovana greha. Že naši najstarejši pradedje so najbolj ljubili petje, godbo, veselice in gostovanje. Znano pa je tudi, da se noben narod ne drži tako krčevito starih navad in šeg, kakor naš slovenski.

Varčno gospodarstvo je v Slovencih tuja beseda. O potratnosti je pisal slovenski realist pikro, pa resnično: Naši starši niso bili dosti boljši gospodarji kakor mi sami. Niso nam tedaj

LISTEK.

Kako so delali na Drenovem brzojav.

(Spisal Nekdo iz Drenovega.)

I.

V vasi Drenovo je živel premožen posestnik Drenik. Postave je bil majhne, čokljate; skoraj plešasto glavo mu je pokrivalo nekaj belih las. V njegovi hiši je bila daleč na okrog dobro znana narodna gostilna in prodajalnica za železnino. A kar je najbolj imenitno, je to, da je imel v lastnem posloplju tudi svojo pošto. Med mnogimi njegovimi dobrimi lastnostmi je bila posebno ta, da je bil z dušo in telesom vnet za blagor in napredek Drenovcev. Čital je rad časopise ter se posebno živo zanimal za junaške Bure. Imel pa je tudi dve slabi lastnosti. Prva je bila ta, da je kaj rad pokimal že zgodaj za mizo, druga pa, da je žvižgal in smodke kadi, kadar je bil jezen.

Bilo je neko nedeljo zvečer. V njegovi gostilni je bilo zbranih več uglednih in trezno

mislečih Drenovcev. Pili so ter bili židane volje. „Može, veste kaj,“ vstane in pravi Drenik. „Bodimo ponosni, da smo doma na Drenovem. Saj pa tudi nikjer na svetu ni tako prijetno, kakor ravno pri nas. Zaman bi kdo iskal lepših krajev. Mi imamo že tako rekoč raj na tem svetu. Pa veste kaj može, to še ni vse, kar vam menim nocoj povedati. S ponosom moramo konstatirati, da Drenovo od leta do leta napreduje. Pred par leti smo dobili novo tovarno, naša požarna bramba je vedno na svojem mestu, olupčevalno društvo vidno napreduje, šola se nam je razširila, cerkev je skoraj nova, obeta se nam električna železnica itd. Ali častiti može, Drenovci, vse to še ni nič. Nekaj nam manjka, kar nas popolnoma loči od drugega sveta. Ali veste kaj nam manjka? Manjka nam brzojava. Častiti može, delujmo nato, da dobi naša občina prej ko mogoče brzojav, kajti sramota bi bila, da bi naša občina zaostala za drugimi. Mi moramo napredovati z duhom časa. V dvajsetem stoletju smo!“ Navdušenje, ki je nastalo po Drenikovem govoru, v katerem je delal propagando za novi brzojav, se ne da popisati. Končni rezultat obširnih debat je bil ta,

da se takoj drugi dan predloži načrt občini ter se jo naprosi za podporo, ob ednem pa, da se odpošlje prošnja na brzojavno ravnateljstvo. Samo ob sebi se razume, da so napravili že tudi sami ves načrt, kod bo napeljan brzojav, koliko drogov bo treba itd.

In tako so ugibali in modrovali še marsikaj o novem brzojavu, dokler jih ni prisilila pozna ura, da so se razšli.

II.

Med državno cesto in Drenovem stoji vas Trdoglava. Ko so Trdoglavci zvedeli, da se namerava graditi brzojav čez njihovo vas v Drenovo, nastal je strašen krik in vik med njimi. „Jaz ne pustim, da bi šel brzojav mimo moje hiše,“ „jaz ne pustim postaviti drogov po mojem polju,“ „jaz ne pustim drevja obsekati“ itd. so mrmrali in godrnjali Trdoglavci drug za drugim. Rekli so celo, da bo tekla kri, ako puste delati brzojav, in da jim bodo po noči vse posekali in porezali, kar bodo napravili čez dan. Na vprašanje, kaj da imajo proti brzojavu, so odgovorili da se boje ognja, ako bi strela udarila v brzojavne droge. Seveda je pa bila to le postranska

zapustili toliko kapitala, kolikor so ga zapustili varčnejši narodje sedanjemu rodu, zlasti Nemci in Lah.

S tem večjim kapitalom pa so nas spravili v odvisnost naši bogatejši sosede. Le oziraj se po mestih in trgih, zlasti na Štajarskem in Koškem in ob laški meji; vsaka hiša, ki jo ima Nemec ali Lah, je jasna priča, da je bil prednik Nemec boljši gospodar mimo soseda Slovenca. Koliko najdeš vinogradov, po katerih je sedaj Slovenec viničar, lastnik pa inorodec!

Ras je sicer, da taki tujci niso prišli vsele do svojega bogastva pri nas — poštenim potom, temuž z odernostvom in sleparstvom. Pa že to priča o naši malomarnosti, da smo se pustili tujcu molziti in striči ter se mu nismo upali ali marali postaviti po robu. To pa ne velja samo glede trgovine in obrti po naših mestih in trgih, ki so po večini v rokah tujih prisiljenecv ali domačih renegatov, največjega pomena za naš kapital so industrijska podjetja, tovarne, rudniki itd., ki so malone vsi v tujih rokah, in ki proizvajajo leto za leto milijone iz naše zemlje ter s pomočjo slovenskih delavskih rok.

Samo na svojo usodo in podedovane slabosti pa se vendar ne gre vedno sklicevati. V ednomer se tolažiti „je že božja volja tako“ je znak turškega fatalizma in — duševne lenobe. Saj imamo vedno pred očmi dovolj zgledov, ko pride med nas tujec brez premoženja, imajoč pa zvito glavo polno načrtov in prekanjenosti. In od navadnega uslužbenca zraste kmalu svojemu slovenskemu delodajalcu čez glavo.

Lepa lastnost je idealizem, toda zametavati tudi ni zdravega realizma, ker le v tem je mogoče se povzpeti do kapitala in narodnega napredka. Naj bi se v tem smislu naše ljudstvo poučevalo v naši literaturi, posebno pa v časopisu. Strah pred zdravim realizmom je v naših slojih pretiran.

„Realizem ne bode nikoli zatrl vse višje, idealno. Idealizem je čisto neproduktiven, mrtev, ako nima svojih korenin v življenju.“

Celjske in štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor.) Dvodnevno zasedanje dne 29. in 30. m. m. je bilo zopet brez slovenskih poslancev. Vseled tega so bili tudi vsi predlogi ali za skupne deželne zadeve ali pa za nemške deželane. Za regulacijo reke Rabe sta se oglasila celo dva poslance. Zvolili so se novi deželni udje v komisijo za odmerjenje dohodninskega in pridobninskega davka, seveda skoraj sami Nemci tudi za Spod. Štajar. Občini Skomre se dovoli 104 odstotna občinska doklada. Za po pravo in priznanje žandarmerijske vojašnice v Gradcu — ki je bila šele pred nekaterimi leti nova, v dveh letih zopet za visoke avote popravljen — se dovoli 63.600 K. Zunaj Gradca se sklene zidati dež. bolnišnico, ki je proračunjena na 800.000 K.

(Potrjen zakon) Cesar je potrdil zakonski načrt štajarskega deželnega zbora, s katerim se

stvar, s katero so se svojeglavni Trdoglavci le izgovarjali. V resnici je bil njihovu odporu popolnoma drug vzrok. Trdoglavci so bili iz principa sovražni vsaki novodobni napravi, rekoč, če so toliko časa prebili brez brzojava, bi tudi nadalje. Da so Dreniku zavidali, v čegar rokah je bil brzojav, tudi ni bil zadnji vzrok. Med mnogimi uporneži je bil posebno trdovraten neki Krtin. Mož je stal vedno na polju pri krtinah z motiko ali kakim drugim orodjem ter prežal na nedolžne krte. Mogoče je, da se ga je radi tega prijel ime Krtin. Ko je zvedel, da bo stal ravno na njegovem travniku en brzojavni drog, zaiskrile so se mu oči, udaril je z motiko ob tla, rekoč: „Raje imam, da mi danes krtje uničijo travnik, kakor pa, da bi le en sam drog stal na mojem posestvu. Že od rojstva imam poseben strah pred ognjem, kaj bi bilo šele potem!“ Sv. Florijan!“

III.

Bilo je nekega lepega dne kmalu nato, ko se pripeljeta na Drenovo dva voza. Na prvem sta sedela dva inženirja, na drugem pa kakih osem delavcev. Podvojeni odpor Trdoglavcev ni nič pomagal. Ker so se branili speljati brzojav

nvedejo nova penzionatska pravila za meščansko in ljudskošolsko učiteljstvo; nadalje načrt o učiteljskem penzijskem zakladu.

(Silvestrov večer), katerega je priredila „Narodna čitalnica v Celju“ v „Narodnem domu“ je izvrstno uspel. Vse točke programa so ob činstvu prav dobro ugajale, zlasti pa šaloigra „Novo leto“; tu so vsi g. igralci in igralkar tekmovali med seboj ter želi za res fino igranje buren aplayz. Glavno ulogo je imel g. R. Salmič, ki je tip postarnega strica — dobrovoljčka krasno pogodil in vzbujal prisrčen smeh. Ulogo mladega zakonskega moža, ki na Silvestrov večer odide v gostilno in pusti doma soprogo samo, je igral izborni g. dr. Karlovšek; ulogo ožaljene soproge pa gospa dr. Karlovškova, ki se je istotako odlikovala. Hišno je predstavljala gđ. Dobršek ova z lepim uspehom. Pevski zbor Celjsk. pev. društva je nastopil v impozantnem številu in zapel divno Foersterjev „Vodnikov venec“. Ugajale so tudi žive slike „Olimpijske igre“, katere je priredil g. Matija Benčan. Velekrasna bila je alegorija o polnoči. Do viška navdušenosti pa je prikipelo občinstvo ob živi sliki „Novo leto“, sestavljeni iz skupine male dece, pod njimi pa naslov: „Tudi mi zahtevamo slov. univerzo!“ Ta ideja je bila jako srečna, in gre gosp. prireditelju vsa čast. Pozdrav novemu letu je izbrano govoril g. dr. Serbec. O polnoči se je nazdravljalo in čestitalo po celi dvorani, zvenele so čaše in doneli so veseli klici. Potem se je začela splošna zabava, ki je trajala kasno v jutro.

(Proračun mesta Celje) za leto 1902 izkazuje 147.829-72 kron dohodkov, izdatkov pa 150.218-98 kron; torej 2.389-26 kron primanjkljaja.

(Imenovanje) Poštna asistenta g. Andrej Leskošek v Mariboru in Josip Beloglavec v Celovcu sta postala oficijala. Poštni oficijal Ljuboslav Radič je premeščen iz Sebinja v Gradec.

(Vojaške vesti) Poročniki v rezervi pri domačem polku št. 87 so postali gg.: Miroslav Marinič, F. Bizail, Fr. Kozak, Jurij Kozina.

(Nadučiteljeva služba.) Na okoliški šoli v Ormožu je razpisana za prihodnjo spomlad nadučiteljeva služba (II. pl. r.). Prošnje je vlagati do 25. t. m.

(Živimondravnikom v Šmarju pri Jelšah) je imenovan g. Josip Rihar iz Logatca.

(Napaden je bil) na novega leta dan in precej ranjen mlinar Janez Irrenberger na mostu v Škofjivasi pri Celju. Čudno res, da ravno v celjski okolici tako vre kmečkim fantom kri in je toliko tepeža. Dobre knjige v roko in manj žganjice pa ne bodo imele sodnije potem toliko nepotrebnega posla.

(Iz Laškega.) V soboto dne 28. decembra 1901 so se vršile pri nas občinske volitve, ki so izpadle, kakor se je nemškutarjem izljubilo. Laščani še pravzaprav vedeli nismo, kdaj se vrše; v soboto pa se naenkrat zasliši: Danes so občinske volitve. Hitro so poslali po par nemškutarskih podrepnikov in volitve so se začele. Došlo je komaj dvajset tržanov namesto 180 in

čez svojo vas, začeli so graditi brzojav ob občinski cesti, vsled česar je bil pa marsikateri Trdoglavci bolj prizadet, kakor bi bil sicer, če bi bil obveljal prvotni načrt. Marsikdo je imel sedaj po dva ali celo po tri droge na svojem posestvu, ko bi imel sicer le po enega. Ali ubraniti se jih ni bilo mogoče, ker je bila cesta občinska.

Kaj živo se je zanimala za brzojav gospica Zvezdica doma z Drenovega. Bila je prikupljive unanosti, srednje postave in še precej mladostnega obraza. Veselila se je že dolgo časa naprej, da bo ona prvo brzojavko odposlala z Drenovega. „To bo imenitno, to bo nekaj vredno“ je vedno šepetala.

Prišel je dan otvoritve. Prvo brzojavko prinese gospica Zvezdica, v kateri pošilja svojemu ljubemu daleč tja v deveto deželo, v deželo škrbastih loncev in drenovih rešet, srčne pozdrave, nagubajoč pri mizi ustnice ter strastno šepetajoč: „Ah, da bi vendar iznašli tak brzojav, da bi mogla brzojavnim potom potisniti svoje ustnice na njegove.“

Kudar pa bodo delali na Drenovem tak brzojav, Vam bom, g. urednik, zopet poročal.

izvolili so takšne odbornike, ki slišijo na „deutsch“! Žal, da so laški Slovenci še tako mlačni, da delajo nasprotniki z njimi, kar hočejo.

(Šaleška čitalnica v Šoštanju) priredi dne 5. januarja ob 7. uri zvečer veselico s petjem, tamburanjem in s predstavo gledališke igre „Lokavi snubač“ v prostorih hotela g. Rajsterja. S tem hoče čitalnica nuditi „Savinjski podružnici slov. planinskega društva“ zabaven večer. Društvo ima omenjenega dne istotam svoje redno zborovanje.

(„Šaleško učiteljsko društvo“) zboruje dne 5. januarja 1902 popoldne ob 3. uri v prostorih ljudske šole. Na dnevnem redu je volitev novega odbora, določitev prihodnje hospitacije glede kraja, časa, slučajnosti.

(V Bočni pri Gornjemgradu) nabral je g. Franc Ločičnik v veseli družbi za novoletnico Ciril-Metodovi družbi 4 krone. Srčna zahvala!

(Volitev v okrajni zastop slovenjegraški.) Kakor smo že zadnjič sporočili, prišli so v slovenjegraškem okrajnem zastopu nemškutarji na krmilo, dasi nimajo dejanske večine. Spravili so v odbor ravno polovico svojih mož, t. j. 16. Pri volitvi načelnika pa je eden Nemec nalašč glasoval za Slovenca g. Iv. Rogina, ki je bil tudi izvoljen. Vseled te nemškutarske prekanjenosti pa so Slovenci obsedeli. Ker namreč načelnik nima pravice do glasovanja, imajo nemškutarji fakično večino ter bodo sklepali in rogovili po svoji volji, kjer so dosedaj celih 25 let pošteno in varčno gospodarili Slovenci.

(Bralno društvo pri Sv. Jerneju pri Ločah) ima dne 6. januarja 1902 ob 3. uri popoldne občni zbor v društveni sobi s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Čitanje pravil, sprejem novih udov in pobiranje udnine. 4. Volitev novega odbora. 5. Prodaja starih časnikov. 6. Slučajni predlogi. 7. Prosta zabava v gostilni g. Zapuška. Pri zboru sodeluje domači meš. pevski zbor. Odbor vabi domačine, da pristopijo k društvu v obilnem številu.

(V rogaškem okrajnem zastopu) izvoljeni načelnik J. Simony in podnačelnik dr. Schuster sta dobila cesarjevo potrjenje.

(Sv. Duh na Starigori.) Posnemanja vredno! Velecenjeni gospod Franc Hrašovec, o. kr. okr. sodnik v pokoju (v Gradcu), je za šolo Sv. Duh na Starigori, (župnija Sv. Jurij ob Ščavnici) vložil 80 kron kot ustanovnino „Slov. šolski Matici“ v Ljubljani, kot hvaležen spomin, ker je on to šolo štiri leta, t. j. od leta 1829 do 1833 pod učiteljem Janžekovičem in katehetom Šerfom (oba pokojna) uspešno obiskoval, s tem dodatkom, da se ustanovi pedagogična knjižnica za učitelje in potrebne šolske knjige za šolsko mladino. Za ta velikodušni dar se omenjenemu gosp. dobrotniku, kot znanemu prijatelju šole in učeče se mladine, tem potem izreka najudanejša, iskrena zahvala s tem pristavkom, da mu naj Vsemogočni kot 80letnemu starčku povrne ter podeli milost za ta dar in ga še mnoga leta ohrani zdravega in čvrstega.

(Graško mestno gospodarstvo.) V proračunu za tekoče leto imajo v Gradcu potrebščin 6.976.143 kron, pokritja 3.821.526 kron, tedaj nepokritega primanjkljaja 3.154.617 K. Še bo treba si izposoditi novih milijonov!

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi.

V sedanjem času, ko so mali narodi prisiljeni sprejemati boj za pravice, da za življenje svoje, ne da bi sami iskali tega boja, temveč jim je usiljen, — potrebuje slovenski narod krepke generacije, močne v narodni zavednosti, silne v duševnem delu in jeklenega značaja. Morda je celo bolj potrebuje nego druga slovanska plemena, ker ga ovirata v strmenjenju za duševni in narodni razvitok dva velika naroda; bolj je potrebuje tudi zato, ker nima prilike da bi svoje mladino lahko vzgajal na svojih visokiholah; ko mu niti ni dovoljeno, da bi mogel na ljudskih in srednjiholah izobraževati svojo mlado generacijo v slovenskiholah. Samo na Kranjskem je dokaj skromno preiskrbljeno srednje in ljudsko šolstvo slovensko, tako skromno, da to nikakor ne zadošča. Povsod drugod na

Stajarskem, Primorskem in Goriškem in zlasti na Koroškem, kjer imajo Slovenci samo dve čisto slovenski ljudski šoli, so razmere grozne. In tako mnogokje izginja narodni čut in narodna zavest, celim pokrajinam grozi nevarnost, da se raznaradijo.

Visoke šole, katere obiskuje slovenska mladina v Gradcu in na Dunaju, so nemške in njih duh je neprijazen, znanstvene njih težnje kali zavest, da veje tu sovraštvo do slovanskih narodov. Le malo število slovenskega dijaštva more študirati na slovanskih visokih šolah, dasi je treba, da slovenska mladina v letih, ko je najbolj pristopna zunanjim vtisom, ko se skoraj brez izjeme stavi temelj vsega nadaljnjega življenja, živi v čisto slovanskem ovzdušju.

In zato je dotlej, dokler se ne osnujejo slovenske visoke šole, važno, da kar največje število slovenskih dijakov študira v naravnem središču zapadnega Slovanstva v Pragi.

Tu spozna slovenska mladina vse življenje slovanskega naroda, kateri je vedno in povsodi izkazoval slovenskemu ljudstvu svoje iskreno prijateljstvo; tu v narodnostno ugodnejših razmerah nego v svoji domovini najde navdušenje za delo med svojim ljudstvom v bodočem življenju; tukaj spozna med vsemi Slovani najbolj razvito narodno zavednost in trdni narodni značaj; tu ima v bogatih zbirkah in knjižnicah obilo pripomočkov za svoje študije, zlasti za študije v vseh strokah slavistike.

V Pragi, katero je veliko mesto, in vendar ne velemesto po pojmu tistih, ki iščejo značaj metropole v pouličnem vrvenju podnevi in ponoči, kjer v celim dijaštvu ni skupnih vezi, ki sicer goji zavest o osebni važnosti, ki pa zapečuje mladino v prostem času od tega, kar je zanj najvažnejše, od študij, ni za slovenskega študenta tiste moralne nevarnosti, kakor na nemških univerzah.

Mej slovenskimi praškimi visokošolci se nahajajo sinovi revnih rodbin, katere jim ne morejo od doma pošiljati toliko podpore, da bi mogli v Pragi brez življenjskih skrbi se posvetiti svojemu poklicu. Ustanove, določene za slovensko mladino, ne veljajo za Prago, ampak le za Gradec in Dunaj.

Zato smo sklenili, da se podpira študiranje slovenskih študentov na tukajšnjih visokih šolah, ustanoviti društvo, ki bi omogočilo revnejšim slovenskim dijakom, prihajati v kar najboljnjem številu na visoke šole v Prago.

Češko javnost, katera mora podpirati svoje dijaštvo gmotno, prosimo, moralne podpore. Kdor hoče pomagati, nam je dobrodošel sodelovalec; toda pozivljati nečemo nikogar.

Zato se pa obračamo na slovensko javnost, na slovenske korporacije in posameznike z iskreno prošnjo, da nam ponudijo gmotne pomoči v obilni meri; kajti gre za dobro in važno stvar!

Podpora od doma ne teži, ampak veseli in tolaži tiste, kateri je potrebujejo.

Ker pa slovenski visokošolci v Pragi ne morejo dobiti slovenske ustanove, jih je treba tembolj podpirati. Ozirajte se torej pri razdelitvi podpor več na Prago, nego na nemški Dunaj in Gradec.

Vsaki podpiraj po svoji moči!

Darovi in prispevki naj se pošiljajo na naslov: „J. U. dr. Jos. Ettel z Hvozdomila, advokat v Praze Vinohrady, Palského tř. č. 8.“ — dopisi in druge stvari pa za zdaj g. Fr. Tomšiču, nadinženjeru v Pragi, Spálená ulice 24.

V Pragi, meseca decembra 1901.

Adolf Černý, redaktor „Slov. Přehledu“. J. U. dr. J. Ettel, advokat J. U. dr. Boh. Franta, deželni svetnik. Jos. Germ, akad. slikar. J. V. Hráský redni profesor na češki tehniki. M. & Ch. dr. Karel Chodounský, c. kr. univ. profesor, predsednik češke podružnice slov. plan. društva. Gr. Sporn, revident c. kr. drž. železnic. J. U. dr. J. Scheiner advokat, predsednik „Slovanskega kluba“. Fr. Tomšič, nadinženjer. Radoslav Vidic, c. kr. nadkomisar. Ph. dr. Ivan Žmavc, amanuensis univ. knjižarne.

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni zbor.) V začetku prve seje dne 30. dec. 1901 je deželni predsednik baron Hein pozdravil poslance ter v svojem na-

govoru izrekel nado, da se bodo vladajoča nasprotja med strankami poravnala, in da se bodo stranke združile pri delu, katerega potrebuje domovina. Deželni glavar Oton pl. Detela po zdravi istotako poslance in izjavi, da ostane zvest svojem dosedanjemu programu, ter sporoči, da je gospodarsko stanje dežele tako, da vkljub velikanskim stroškom deželni zbor ni prišel v položaj zvišati doklade na direktni davek, dasi so v raznih deželah morali to storiti. Zbornica je potem sprejela predlog, naj se pobiranje doklad za leto 1902 takoj vzame v razpravo. Ob tej priliki je poslanec Šušteršič očitil deželnemu odboru pristransko postopanje, in da katoliška stranka nima zaupanja do večine deželnega odbora. Odgovarjali so mu poslanci dr. Tavčar, Hribar, Grasselli in predsednik baron Hein; vsi so povdarjali, da je Šušteršičevo očitanje neopravičeno in njegov napad na deželni odbor neutemeljen, ker je deželni odbor postopal vedno čisto nepristransko in varčno gospodaril z deželnim denarjem. — Več poslancev je vložilo interpelacijo na vlado v zadevi slovenskega vseučilišča, poslanec Hribar pa je predlagal, naj se izvolijo člani v vseučiliški odsek in naj se določi 4000 kron za dvojne strokovnih del. Posl. Schwegel je utemeljeval svoj nujni predlog, naj se iz deželnih sredstev da za cesto Podrošt Podbrdo 60.000 kron. Predlog je bil sprejet. V deželni odbor so bili izvoljeni Fr. Povše, dr. Iv. Tavčar, Grasselli in dr. Schaffer. Nato je deželni predsednik po najvišjem naročilu izjavil, da je zasedanje odgodeno.

(Osebnost.) G. Fran Wiesthaler, ravnatelj II. državnega gimnazija v Ljubljani, je po višan v VI. činovni razred.

(Prepovedana igra.) Igro „Nemški ne znajo“, katero je vlada že enkrat prepovedala, ki je povzročila debato v deželnem zboru in ki jo je vlada potem dovolila, je zadnjo nedeljo „Dramatičnemu društvu“ v Ljubljani zopet prepovedala. Igrati bi se bila morala v nedeljo popoldne.

(Mrtvo dete) so našli v Ljubljani ob Tržaški cesti pod železničnim tirom. Glava se je le malo držala trupla, na vratu in na edni roki je imel otrok veliki rani, kateri sta bili najbrže narejeni z jako ostrim orodjem. Po detomortiki se polizveduje.

(Turistika na Kranjskem v letu 1901.) Triglavsko kočjo je obiskalo 241 turistov, v Aljaževi koči se je vpisalo v knjige 100 turistov, Orožnova kočja na Črni prsti je imela 88 obiskovalcev.

(Vodovod) dobi mesto Škofja Loka. Načrti bodo že ta mesec dogotovljeni. Daljava od studenca do nabiralnika je določena na 2765 metrov.

(Uslišana želja.) V Gotni vasi pri Novem mestu je umrl na božični večer nek možiček. Drugi dan ga pride 84 letna sosedka kropiti in potožiti, da zanj smrt ne ve, dasi ima že osem križev. Popoldne istega dne gre mimo potoka v cerkev, spodrsne se ji, pade 50 m globoko v vodo in utone.

(Redka plodovitost.) V Badiški pri Plavjah v Istri je nekemu posestniku obrodil fižol devetstotero, to je, eno steblo je imelo 160 strokov in 900 zrn. Kdor ne veruje, se more prepričati na lastne oči. Zanimivo pa je to, da je poleg fižola rasel divji slak, in posestnik je dal razumeti raznim nevednežem, da je fižol cepil na divji slak.

(Velika beda) vlada med prebivalstvom v Marezigah, koperskem okraju, v Istri. Po letu je toča vse pobila, in ni ljudstvo pridelalo skoraj nič, zdaj pa je nastopil glad.

(Praga.) Pri prvi odborovi seji podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi bili so izvoljeni v odbor: nadinženjer pri dež. odboru g. Fr. Tomšič, predsednik; dež. svetnik g. dr. Boh. Franta, njega namestnik; odvetnik g. dr. J. Ettel z Hvozdomila, blagajnik; akad. slikar g. Jos. Germ, tajnik; odborniki: amanuensis univ. knjižnice g. dr. Ivan Žmavc; namestnikom sta bila izvoljena: c. kr. rud. nadkomisar g. Rad. Vidic in redaktor g. I. Kufner; revizorjem odvetnik g. dr. K. Šebesta in revident državnih železnic g. Gr. Sporn. Že pri prvi seji pokazalo se je živo zanimanje za vso važno društvo s pristopom med ustanovnike in člane; upati je, da bodo tudi domovina spoznala veliki pomen tega društva ter se odzvala pozivu odborovemu z enako požrtvovalnostjo.

Dopisi.

Is dežele. (Terno okr. šolskih svetov.)

Čudno postopajo nekateri okr. šolski sveti pri sestavi terna. Dobro vedo, da je tako imenovani terno krajnih šolskih svetov velika ničla pri oddaji mest, se tudi oni ne ozirajo nanj, kar se mi, ako sta oba šolska sveta v narodnih rokah, kaj neumestno vidi. Želji kr. šol. svetov naj se po mogočnosti ustreže, kajti oni so glavni vzdrževalci šol in le oni morajo z učitelji živeti, občeovati. Krivica naj se ne zgodi nobenemu prositelju. Pri učiteljih s pozitivnimi redi, katere daje c. kr. šol. nadzornik, naj se gleda v prvi vrsti na službena leta. Nadučit. mesta je podeliti učiteljem in le v posebnih ozira vrednih slučajih tudi nadučiteljem. Vsak nadučitelj ostani na svojem mestu vsaj 10 let. Sorodnikom prosilčevim, sedečim v kr. in okr. šolskih svetih naj se odtegne soglasovanje.

Tudi nekateri nadzorniki so pri razredovanju učit. moči premalo vestni in preveč pristranski. Imam dovolj dokazov, da dobi učitelj nasprotnega mišljenja slabše rede, pri oddaji nadučit. mest nadučitelj boljše rede nego učitelj, prilizovalci in „kljukosnažci“ imajo prednost itd., to ne gre. Večkrat se pripeti, da se vrši nadzorovanje hitro po početku šol. leta. Nove tvarine še ni, učitelj ne pozna svojih učencev. Je-li mogoče pravično soditi? Nadzornik pride v največji vročini popoldne v šolo. Otroci zehajo, zaspanec jih sili. Po napačnih ali slabih odgovorih otrok sodi nadzornik učitelja. Da nadzornik učitelja dobro spozna in pravično sodi, ne za dostuje samo 1 ali 2 uri trajajoče površno nadzorovanje. Ne zadostuje, da iz sto in sto predloženih mu zvezkov potegne samo tri. Ali ni mogoče, da mu to srečkanje privleče najboljše ali pa najslabše zvezke?

Poznam učitelja, imajočega v 3 letih dva nadzornika; prvi ga je nadzoroval dvakrat po četrte ure, drugi edenkrat po trideset ure. Zdaj pa le sodi! Učitelji naj avanzirajo po službenih letih, omenjena klasifikacija povodom kompetence pa odpadi! Dobri govorniki še niso spretni nadzorniki.

Toliko v pretresovanje začetim krogom v novem letu, k čemur voščim mnogo sreče in obilo blagoslova onemu, ki se bo držal gori omenjenega pravičnega načela.

Is Sevnice. Dne 8. m. m. vrnila se je na tukajšnji sedaj petrazredni ljudski šoli lepa slovesnost. Obdarovanih je bilo namreč 95 revnih šolarjev, to je vsi, kojih starši so zato prosili, z najpotrebnejšimi oblačili. Pred razdelitvijo oblačil, katere so se udeležili tudi odlični gospodje in gospe iz trga in mnogo drugega občinstva, zahvalil je nadučitelj g. Mešiček mladinojubilke in mladinojube, ki so se tudi to pot odzvali besedam našega dičnega pesnika:

Odpi arcé, odpi roké,
Otraj bratovske solé,
Sirotam olajšaj gorjé!

in so s prispevku v denarju ali blagu pripomogli, da dobé siromašni šolarji 17 parov novih čravljev, 30 oblačil (deloma suknjo in hlače, deloma blače in telovnik) za dečke, 28 celih oblek in 20 zimskih rut (ogrinjač) za deklice, posebno zahvalo pa še izrekel č. g. katehetu Čemažarju, ki je nabiral darove in vodil vse podjetje. Šolarje pa je potem opominjal na njih dolžnost hvalečnosti do svojih dobrotnikov, pozival jih, naj prajeta oblačila smatrajo za pripomoček, da redno obiskujejo šolo in cerkev, in da naj tudi oni posnemajo svoje dobrotnike v ljubezni do bližnjega s tem, da so vsikdar v prvi vrsti svojim staršem potem pa tudi svojim tovarišem in drugim ljudem prijazni, postrežni in pomagljivi. Ko je še neka učenka s primerno pesnijo izrekla zahvalo dobrotnikom in so otroci pod vodstvom učitelja g. Pišna zapeli nekaj pesmi, prejali so otroci odmenjena jim oblačila. S cesarsko pesmijo se je dostojno končala priprosta slovesnost.

Dne 9. m. m. pa se je pričelo zopet a šolarsko kuhinjo, v kateri dobiva vsak dan do 250 šolarjev toplo kosilo.

Tako je tukajšnja šolska mladost vedno pripravnostna ter slovesna, vsajenega delovanja vseh merodajnih faktorjev deželne inznarke in ugodnosti, kar dobrodošlejo upliva na razvijanje šolskih razmer v naši občini.

Politični pregled.

(K položaju.) Dne 28. decembra 1901 so imeli Mladočehi sejo, na kateri so razpravljali o političnem položaju. Dr. Pacák je dejal, da političen položaj ni ugoden, a tudi ne preveč nevaren. Glede obstanka državnega zbora so govorniki naglašali, da ni stvar Čehov braniti ustavo, katero so ustvarili Nemci, tem manj, ker treba decembersko ustavo odpraviti kot nerabno. Proti Körberju je nastopilo mnogo govornikov. Glede pravnih pogajanj med Čehi in Nemci se ne pričakuje nič pozitivnega.

(Avstro-ogrška nagodba.) Obojestranska ministrska predsednika sta se sešla na Dunaju, da se posvetujeta o položaju, o perečih gospodarskih vprašanjih nagodbe, o avtonomnem carinskem tarifu in o mednarodnih trgovskih pogodbah. Ministrska predsednika se skoraj nedvomno zjedinita, a kako sprejmeta to zjedinitje parlamenta, je drugo vprašanje. Mažari kriče, da jih Avstriji gospodarski izrabljajo. Avstriji pa se pritožujejo, da jih Mažari goljufajo. Naj se urede razmere v Avstriji kakorkoli, na Ogrskem bo imela vlada s kakršnokoli nagodbo težko stališče. Ne glede na to, da na Ogrskem Avstrijske sovražijo, da so se neki krogi tekom zadnjih treh let uživali v misel ločenega carinskega ozemlja, in na vsak način bodo v ogrskem parlamentu hudi boji, da se gospodarska vprašanja, ki so z Avstrijo skupna, rešijo ugodno.

(Vrešenski dogodki v deželni zboru gališkem.) Odsek sedmerice, ki je bil izvoljen iz vseh poljskih strank deželnega zbora gališkega, je prišel do sklepa, da ne bi bilo v korist Poljakov, ako bi se s strastno razpravo v deželni zboru o vrešenski aferi že itak razburjeno javno mnenje še bolj razburjalo; zato se je podala proklamacija, ki je izjavila popolno soglasje deželnega zbora gališkega s tozadevnim nastopom poljskega kluba v državnem zboru.

(Bosna in Hercegovina.) V upravi Bosne in Hercegovine se imajo dogoditi velevažne spremembe, ki bi bile nekaka predigra k stalnemu priklapljenju teh dveh dežel k Avstriji. Predno pa pride do aneksije, bode treba o tem govoriti z onimi velevlastmi, ki so podpisale berlinsko pogodbo. Avstrija bi baje rada zato prejkoprej si priklaplila Bosno in Hercegovino, ker se obstoja trozveza, in bi jo znale v tej zadevi trozvezne države podpirati, dočim ni gotovo, da bi se trozveza po preteku njene dobe zopet obnovila.

(Zavod sv. Jeronima v Rimu.) Žadeva glede tega zavoda ima biti kmalu rešena; ob javljene so določbe, ki skoraj nič ali vsaj nič bistvenega ne spreminjajo na papeževem breven. Sprejemali se bodo v zavod edino le gojenci, ki so po rojstvu in jeziku Hrvat, v zavodu se bode gojili staroslovenski cerkveni jezik, nad zavodom bode imela Avstrija protektorat. Ime "Zavod sv. Jeronima za Hrvate" ostane.

(Med Nemčijo in Venezuelo) je zadnji čas nastal razpor, ker je bilo več nemških kolonistov ubitih v Venezueli, in je Nemčija zato zahtevala zadoščenja. Zdaj pa pišejo angleški listi, da se razpor med Nemčijo in Venezuelo končno premeni v razpor med Nemčijo in Združenimi državami. Valed tega ima severoameriška vlada za vse slučaje že pripravljeno večje brodogradništvo.

(Zbližanje Anglije in Rusije.) katero neki angleški časopisi že zdavnaj zagovarjajo, našlo je odziva tudi v ruskih političnih krogih. "Novoje Vremja" razmotriva vprašanje o slogi Rusije in Angleške, dokazujoč, da temu zbližanju ni na potu navidezna ruska težnja za Indijo, ker Rusija ne misli na osvojenje Indije. Londonsko časopisje beleži z zadovoljstvom glasove ruskega časopisja in spominja, da bi zbližanje Anglije z Rusijo in potem tudi s Francijo značilo konec prodirajoči politiki Nemčije.

(Razmere na Kitajskem) so se po zadnjem zadnjega upora sicer nekoliko izboljšale, a so še vedno zelo neugodne. Med Kitajci je sovražstvo do tujcev še vedno tako globoko ukoreninjeno, da Evropejec nikjer ni varen. Nevarnost položaja povečuje še okolnost, da nihče prav ne veruje v obstoj sedanje vladarske hiše in na trajnost miru. Po celi deželi natihome vře in se pripravlja na nov upor, ki bo počil, ko dobe voditelji potrebno moč.

(Vojna v južni Afriki.) V Nemčijo je došlo te dni predsednika Steina poročilo o sedanjem položaju na južnoafriškem bojišču. Poročilo pravi, da je sedanji položaj za Bure izredno ugoden. Pred letom dni vladala je med burskimi bojeviki še precejšnja pobitost, danes je pa gotovo, da se vojska nikdar ne konča ugodno za Angleže. Buraki vodje nikakor niso voljni prepustiti Angležem zlatih rudokopov, še manj pa svojo neodvisnost. Boj bo vsekakor moral dovesti do srečnega konca. — Angleški vojni urad je poslal te dni poročilo v svet o bureki meči v južni Afriki. Po tem poročilu bi imeli Buri še samo 11.035 mož. Od tega števila pa odbije Kitchener še 1628 pozneje padlih in njetih Burov. Ostane jih torej po njegovem le še 9307, in radi teh se skriva cela Kitchenerjeva armada! Zadnji porazi angleške vojske so Angleže hudo potrhili. Že zdavnaj so mislili, da so Buri v Oranju že docela pobiti in prepodeni, a Dewetovi uspehi se dokazali, da to ni res. V tretjem letu vojne so bili Angleži na svojem ozemlju večkrat občutno poraženi. Zdaj pošljejo novih čet, sestavljenih iz laških delavcev, potepuhov in lenuhov, na bojišče. In ta sodrga naj pobije Bure!

Književnost.

(„Ljubljanski Zvon“ 1902.) Letos stopi „Ljubljanski Zvon“ v XXII. leto svojega obstanka. Ta najstarejša in najuglednejša slovenska revija napreduje od leta do leta lepša; program ostane neizpremenjen. „Ljubljanski Zvon“ bode gojil beletristiko v vezani in nevezani besedi, prinašal bode članke, ki pojasnjujejo v markantnih potezah aktualna vprašanja, oziraj se bode na ves slovenski narod ter kakor doslej gojil duševno-slovanstvo vzajemnost. „Ljubljanski Zvon“ priporočamo najtopleje slovenski inteligenci. Cena mu je za celo leto 4 gl. 60 kr.

Razne stvari.

(Koliko se je pridelalo letos pšenice?) Na celim našem svetu se je letos pridelalo 20.000.000 meterskih stotov pšenice več nego lani. Najboljša letina je bila v Združenih državah Severne Amerike, ker tam so je pridelali 250 milj. met. st. proti 180.300.000 met. st. lanskega leta.

(Ogromen dar za vseučilišče.) Iz San Francisco javljajo, da je gospa Jan Lathrow Stanford ondotni univerzi zapisala 30 milijonov dolarjev, t. j. 150 milijonov kron. Darilo obstoja v denarju v poslopih in v velikanskem ozemlju, ki leži v 26 raznih okrajih. Ta dar je največji, ki se je kdaj dal od ene same osebe. Na Stanfordski univerzi je 1400 dijakov in dijakinj. Ženskih slušateljic je 500. Vsi upisanci imajo ponk brez plačen Profesorjev je 150.

(Strašni doživljaji na morju.) Angleška ladja „Glencaird“ je odplula maja meseca preteklega leta s 34 močmi iz South Sheldesa v San Francisco. Ko so bili preko ravnika, nastala je grozna nevihta. Ogromni valovi so metali ladjo semintja, strgali so moža za možem s krova ter ga butnili v morje. Nekateri so se skušali rešiti s tem, da so plivali proti pečinam, toda valovi so jih sunili s tako močjo ob skalovje, da so bili takoj mrtvi. Kar je bilo še živih, so plivali k jako visoki pečini, preko katere tudi najhujši valovi niso segli. A le trem se je posrečilo, vsi drugi so utonili. Ladja je kmalu nato popolnoma razpadla. Oni trije pa so bili srečni: morja na pečini brez živeža in zaveta. Živili so se 40 dni s školjkami in rastlinami. Naposled je priplula vendar slučajno mimo ladja, ki jih je rešila.

(Kitajski rop.) „Kölnische Zeitung“ proroča, da so v Rim pripeljali velike zaboje kitajskih knjig. Laški tolmač Vigna del Ferro je izbral iz pekingske knjižnice najdragocenejša dela ter ravnokar uvrstil v knjižnici Viktorja Emanuela. Med kitajskimi knjigami so osobito dragoceni Konfucijevi spisi, zemljepisni spisi, absegajoči 100 zvezkov, zgodovina dinastije Ming in Hanu in dr. — Tako so se razdelili narodi s kitajskim ropom: Nemci so vzeli tope, zvezdarske pristroje in kitajske glave. Francozi so se polastili dragih kožuhov, Lahi pa so se zadovoljili s knjigami. Le Avstriji, pravi neki hudomušnež, so si odnesli iz Kitajske zmagovalne lovre in slavo!

(Koliko konj se je porabilo v južni Afriki?) Od začetka vojne do danes so Angleži transportirali v južno Afriko 250.000 konj in 100.000 mul. Sedaj so naznanjeni zopet veliki transporti iz Amerike in Ogrskega.

Vožni red na južni železnici.

veljaven od 1. maja 1901.

Odhod iz Celja proti Trstu. Brzovlak ob 2. uri 10 m. zjutraj in ob 4. uri 13 minut zjutraj; poštni vlak ob 10. uri 8 m. dopoldne in ob 1. uri 50 m. ponoči; osebni vlak ob 7. uri 24 m. zjutraj (do Ljubljane) in ob 9. uri 47 minut zvečer (do Trsta); mešani vlak ob 5. uri 55 m. med Mariborom in Ljubljano zvečer.

Odhod iz Celja proti Dunaju. Brzovlak ob 1. uri 29 m. dopoldne, ob 11. uri 31 m. zvečer in ob 1. uri 33 m. ponoči; poštni vlak ob 5. uri 21 m. dopoldne in ob 2. uri 50 m. ponoči; osebni vlak ob 7. uri 28 m. zjutraj in ob 2. uri 15 m. dopoldne (do Brika); osebni vlak ob 9. uri 16 m. (do Maribora); mešani vlak ob 9. uri 42 m. dopoldne (do Maribora).

Odhod iz Celja v Velenje. Mešani vlak ob 7. uri 38 m. zjutraj in 4. uri 08 m. dopoldne.

Odhod iz Velenja v Celje. Mešani vlak ob 5. uri 44 m. zjutraj in 2. uri 38 m. dopoldne.

Odhod iz Zidanega mosta v Zagreb. Osebni vlak ob 5. uri zjutraj in 1. uri 28 m. ter ob 5. uri dopoldne.

Odhod iz Spielfelda v Ljutomer. Mešani vlak ob 7. uri 20 m. zjutraj in ob 3. uri 38 m. dopoldne in ob 6. uri 55 min. zvečer (do Radgone); mešani vlak ob 6. uri 15 m. zjutraj (od Radgone).

Odhod iz Ljutomera v Spielfeld. Mešani vlak 4. uri 25 m. zjutraj (od Radgone), 8. uri 40 m. zjutraj, 3. uri 10 m. dopoldne in 7. uri 10 m. zvečer (do Radgone).

Odhod iz Poljčan v Konjice ob 9. uri 10 m. dopoldne in ob 4. uri 25 m. dopoldne.

Odhod iz Konjic v Poljčane ob 7. uri 10 m. zjutraj in 12. uri 50 m. dopoldne.

Odhod iz Pragerskega proti Ptuiju itd. Brzovlak ob 3. uri 30 m. ponoči in ob 2. uri 55 m. dopoldne, osebni vlak ob 9. uri 6 m. dopoldne in ob 8. uri 20 minut zvečer.

Odhod iz Maribora proti Dunaju. Brzovlak ob 2. uri 56 m. dopoldne, 3. uri 10 m. in ob 2. uri 30 m. zjutraj in ob 12. uri 50 m. zjutraj; poštni vlak ob 5. uri 27 m. zjutraj in ob 7. uri 40 m. zvečer; osebni vlak ob 7. uri 35 m. zjutraj (do Brika), ob 9. uri 40 m. zjutraj do Dunaja in ob 6. uri 12 m. zvečer do Brika.

Odhod iz Maribora proti Trstu. Brzovlak ob 2. uri 22 m. dopoldne, ob 12. uri 58 m. zjutraj in ob 2. uri 48 m. ponoči; poštni vlak ob 8. uri zjutraj in 11. uri 42 m. ponoči; osebni vlak ob 5. uri 24 m. zjutraj (do Ljubljane) in ob 7. uri 24 m. zvečer (do Trsta); mešani vlak ob 2. uri 35 m. dopoldne (do Ljubljane); osebni vlak ob 10. uri 50 m. dopoldne (do Celja).

Odhod iz Maribora na Koroško. Brzovlak ob 3. uri 36 m. ponoči; osebni vlak ob 5. uri 55 m. zjutraj (do Beljaka) in ob 9. uri 25 m. dopoldne ter ob 3. uri 08 m. dopoldne in ob 8. uri — m. zvečer.

Odhod iz Velenja na Koroško ob 10. uri 17 min zjutraj in ob 6. uri 35 min. zvečer.

Odhod iz Sp. ravograda v Velenje ob 12. uri 20 min. dopoldne in ob 8. uri zjutraj.

St. 412

(2) 3—1

Razpis

II. ustanove Anton in Marije Pirečnika z letnim dohodkom po 540 kron.

Pravico do te ustanove imajo ubožni dijaki srednje ali visoke šole pridnega napredovanja in da so sorodniki ustanovnika ali njegove žene, rojene Lah.

Prosilci morajo svoje prošnje s potrebnimi prilagami najpozneje do zadnjega prosinca t. l. pri podpisanih županstvu vložiti.

Županstvo Št. Florijan pri Šoštanju
dne 31. decembra 1901.

Franco Verbuč, župan.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu in cenjenim naročnikom v ljubeznivo naznanjam, da sem preselil svojo delavnico iz Glavnega trga št. 5 v Vrtno ulico (Gartengasse) št. 18 v hišo g. notarja Buša.

Zahvaljujem se za doseganje zaupanja in se priporočam za naprej s zagotovilom najboljših in cene postrežbe.

(3) 3—1

Martin Kolšek, čevljar.

(5) 3—1

Prodajalka

za trgovino z mešanim blagom se tako sprejme. Kje? pove upravnistvo tega lista.

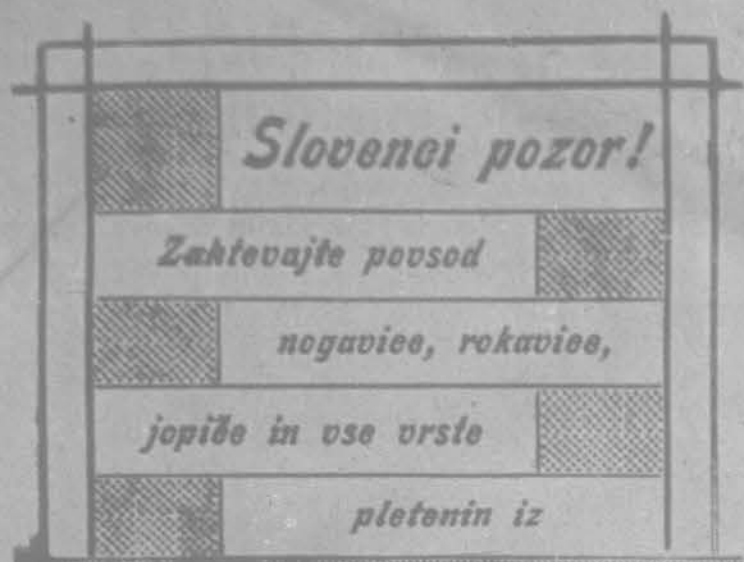
Za pobarvanje šolskih tabel

priporoča trgovina Dragotin Hribarja v Celju

izborni

temni lak

brez leska, po originalni tovarniški ceni kilogram po 3 gl. 80 kr. Eden kilogram tega laka zadostuje za pobarvanje 4—6 tabel. Zunanja naročila izvršujejo se točno.

D. Hribar-jeve tovarne

*To domače blago je
trpežno, eno in se
kosá z vsakim drugim
izdelkom bodisi ka-
tere koli konkurence.*

Slovenski trgovci.

V Žičah se prodaja stara šola

Ilepo poslopje, stoječe ob deželni cesti blizu železnice in obsega eno veliko in tri manjše sobe, kuhinjo, ahrambo za jedila in klet. K šoli spada dalje drugo manjše poslopje z eno sobo, drvarnico, svinjskim in govejim hlevom, velik vrt in dokaj obširen travnik. — Posebno ugodno bilo bi za vpokojence, katerim se nudi tukaj mirno, nemoteno življenje, pa tudi za vsakega rokodelca bi se stvar rentirala, ker je imenovano poslopje na jako ugodnem mestu. (417) 5-2

Več se izve pri g. J. Gosak-u, županu v Žičah.

Proda se hiša

na zelo lepem prostoru, v kateri je 11 strank in miza rija. Hiša je pripravna za pekarijo in trgovino. Poleg hiše je lep velik vrt, prostor za zidanje (434) 3-3. Cena je 12.000 kron.

Proda se tudi dobro obiskovana

gostilna

z vsem pohištvo in s koncesijo, ki ima vse pravice gostilniške obrti. Hiša ima 10 sob, 2 kleti itd.

Cena 14.000 kron. Vse to je 5 minut od mesta. Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Ravnokar izšel:

slovenski stenski koledar

za leto 1902.

Dobiva se v zalogi Dragotin Hribarja v Celju.
Cena 40 vinarjev, po pošti 45 vinarjev.

Ženitna ponudba.

Uradnik na deželi, rezervni častnik, 28 let star, želi se z ljubeznjivo ter pohlano in ako mogoče muzikalično gospodično primerne starosti in s premoženjem od 5000 gld. naprej, in katera bi imela nadalje veselje do trgovine, prej ko slej seznaniti in poročiti. Samo resne ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Domovine“ v Celju pod „Srečna bodočnost“ 100. (431) 3-3

433 4-2

Razglas.

Štajarski deželni odbor je sklenil v namen temeljite izobrazbe viničarjev glede ameriške trtoreje tudi v letu 1902 prirediti več stalnih viničarskih tečajev in sicer:

1. Na sadjerejski in vinorejski šoli v Mariboru
2. Na vinorejski šoli v Silberbergu pri Lipnici
3. Na vinorejski šoli v Ljutomeru in
4. Na deželni osrednji trtni šoli v Dolnjem Bregu pri Ptaju.

Ti tečaji se pričnejo s 15. februarjem in končajo z 1. decembrom l. 1902.

V Mariboru se sprejme drugo leto 12, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20 in v Dolnjem Bregu 30 mladih sinov od posestnikov in viničarjev. Ti imajo tam prosto stanovanje, popolno hrano, vrhutega pa še 8 kron mesečne plače.

Izobrazba na teh tečajih je v prvi vrsti praktična in v toliko tudi teoretična, v kolikor je to neobhodno potrebno za delovodje in samo stojne viničarje.

Po sklepu tečaja dobi vsak udeleženeo spričevalo o svoji sposobnosti.

Za sprejem v ednega teh tečajev imajo prosilci svoje kolektivne proste prošnje najkasneje do 15. januarja l. 1902 poslati deželnemu odboru.

V teh prošnjah je izrecno omeniti, na katerem prej imenovanem zavodu želi prosilec vstopiti, in je še priložiti:

1. Dokaz, da je prosilec že izpolnil 17. leto.
2. Spričevalo o vedenju, katero mora biti od župnega urada potrjeno.
3. Zdravniško spričevalo, da prosilec nima kakšne nalezljive bolezni in
4. Odpustnico iz ljudske šole.

Ob vstopu se morajo prosilci zavezati, da bodo prosilci ves čas, dokler traja tečaj, (od 15. febr. do 1. dec. l. 1902) nepretrgoma ostali na tečaju in se ravnali po določilih deželnih strokovnjakov, ki so jim v izobrazbo namenjeni.

GRADEC, dne 7. decembra 1901.

Od štajarskega deželnega odbora.

Lepo posestvo.

Takoimenovano Kregulovo posestvo v Lercu, obstoječe iz enonadstropne hiše s sedmimi sobami, kuhinje, kleti, ahrambe, kmetijskega poslopja za 24 glav živine, svinjskih hlevov, konolca; dalje iz ene pritlične hiše z gospodarskim poslopjem, dveh vinogradnih biš in 63 oralov 614 □ sežnov zemljišča, se prodaja skupno ali pa posebej po parcelah. Pri tem posestvu je 10 1/2, orala hmelja, 3 1/2, orala vinogradov, 2 orala sadonovnika, 6 1/2, orala njiv, 19 1/2, orala travnika, 20 1/2, orala gozda, drugo je stavbišče in vrti. Obadva vinograda s sadonovnikom sta v Liscu, pol ure od Celja, kjer ima vsak vinograd svojo hišo in gospodarsko poslopje z vso opravo, se prodaja vsak posebej.

Kupci naj se ogledajo pri obd. tajniku Ivanu Kač-u v Celju, kjer se avé tudi cena. (415) 2-2

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delohjubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.788“ Gradec, poste restante.

Najnovejši

stroji za prirejanje živinske krme

pri zimskem krmljenju v hlevih!

Stroji za rezanje píce s patentnim kolobarom, ki se jako lahko goni ter prihrani 40% moči, reznice za repo in krompir, mlinci za drobljenje, stroji za parjenje živinske píce, prenosljive stedinke kotlene peči z emajliranim ali s neemajliranim vlačnim kotlom, stoječe ali vozeče, za kuhanje in parjenje živinske krme, krompirja, za mnogo-vrstne kmetijske in gospodarske potrebe itd., nadalje robkalnice za turščico, čistilne mlince za žito, trižerje stroje za izbiranje, stiskalnice za seno in slamo, z ročno gonjo stoječe in vozeče.

Mlatilnice, gopije, jeklene pluge, valjarje, brane

Najboljše sejalne stroje „AGRIKOLA“ (sistem s potiskanjem kolesa) brez smenjalnih koles za vsako seme, za gorate in dolinske kraje.

Samotvorne patentirane brigalnice za uničevanje sadnih škodljivcev in peronospor, izdelujejo in razpošiljajo pod jamstvom v najnovejši, priznani najboljše konstrukciji.

Th. Mayfarth & Co. [E]

c. kr. izključno priv. tovarne kmetijskih strojev, li-varen in parnih fužin.

Dunaj, II/, Taborstrasse št. 71.

Odklikovane s nad 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami. *

Ilustrovani katalogi in mnogobrojna priznalna pisma zastop. — Iščajo se zastopniki in prekupci. (317) 10-9

Dopisovanje tudi v slovenskem jeziku.

Dragotin Hribar

trgovina knjig, papirja, pisalnega in risalnega orodja; tiskarna in knjigoveznica

priporoča gosp. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih risank in pisank, in posebno še lastno zalogo najboljših zvezkov pod imenom: »Spodnještajarska zaloga risank in pisank«; Hardtmuthovih in drugih svinčnikov in angleških peres po originalnih tovarniških cenah.

Dalje priporoča savičke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črtilce, tablice, črtalnice, brisalke, krede, gobice, pušice in škatlice za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbor papirja in zaviskov v mapah in elegantnih škatlicah. — Najbolje strune za citre, gosli in kitare. Velik izbor albumov za fotografije in spomencice, map za pisma in papirje, tiskov, okvirje za fotografije, listne itd.

Šolne in molitvene knjige; prekupcem še poseben popust. Sv. podobice v vseh velikostih po najnižjih cenah. Preskrbi se tudi vsakovrstni tisk na podobice.

v Celji

priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom in slav. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah. Izdajajo knjige, brošure, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vožne liste, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade itd. — Vedno v zalogi so obrzci za posojilnice, sodnije, občine, šole itd.; kakor tudi v več krasnih barvah tiskane diplome za častne občane in častne člane.

V moji knjigoveznici se izvršujejo vsa knjigoveška in galanterijska dela, bodisi priprosta kakor tudi najfinjša priznana trdno in akusno. Ker je moja knjigoveznica preskrbljena z vsemi potrebnimi stroji najnovejše sestave, vsprejema ter cenó in kar najhitreje izvršuje tudi največja naročila.

Naznanilo in priporočilo.

Vljudno naznanjam sl. občinstvu in prečast. duhovščini, da sem na novo otvoril v lastni hiši na Bregu pri Celju št. 17 čisto

novourejeno mesnico.

Sekal bom v tej mesnici le meso pitanih volov in govede ter telet najboljše vrste. Priporočam se za mnogobrojni obisk in zagotavljam snažno, točno in ceno postrežbo. Kdor kupi le enkrat, prepričal se bode, da nimam konkurence in da tako nizkih cen nima nihče.

Z velespoštovanjem
(420) 16-2

Anton Pleterski
mesar in posestnik

(432) 3-3

Učenec

ki ima veselje do trgovine z mešanim blagom, se takoj sprejme. Ponudbe na Rudolf Kolbesen v Središču, Štajarsko.

Vožne karte in tovarni listi v
AMERIKO
Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. o. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa
Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

P. n.

Slavnemu občinstvu ter pred duhovščini najvljudneje priporočam svojo

kleparsko obrt

v Celju v Novih ulicah št. 11.

Prevzamem vsa kleparska dela pri cerkvah in pri vaših poslopih, kakor tudi vsa druga v mojo stroko spadajoča dela ter zagotavljam najsolidnejšo in najhitrejšo izvedbo po nizkih cenah.

Sprejem tudi v uk

UČENCA

ki bi imel veselje do kleparskega dela.

Priporočam se v blagohotno naklonjenost in belodim z velespoštovanjem

Vencelj Koban

(423) 4-4

klepar.

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju.

Najboljše strune

za gosli, kitare, tamburice in citre
dobiti so v

trgovini

Drag. Hribar-ja

v Celju

Rotovška ulica št. 2.

Stanovanje in prostorna delavnica

prkladna za kolarski, mizarski ali enaki obrt, se takoj odda na Spodnji Hudinji poleg velike ceste. — Vpraša naj se pri P. Majdiču v Celju.

Zanesljivega izprašanega kurjača

išče **Peter Majdič**, posestnik paromlina v Celju.

Med. univ. dr. Ferdinand Vlk

usoja se s tem slav. občinstvu okrožja Velenje najvljudneje naznaniti, da prične s 1. januarjem 1902 izvrševati zdravniško prakso v **Velenju** in sicer v stanovanju svojega prednika g. dr. Chloupek-a v hiši g. Rak-a poleg kolodvora.

(418) 3-2

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbi.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Velika izber železnih peči in travniških bran!

Nešteto zahvalnih pisem vsakomur na razpolago.

POMADA IZ LILIJ

Brez olja in masti. Podeljuje licu fino in mlado polt in koži beli lesk; težko prebavo, zlasti pri po-
manjkanju teka, riganju in drugih ža-
ločnih slabostih, pri krču in prenapetem
želodcu, zaslinjenju, navalu krvi v glavo (kongestije),
boleznih črev, potem kašelj, prena bolezen in zamlaklost, zobo-
bol, gliste, zlatenico in zlato žilo ozdravlja.

Vse ar-

ločne boleti,

težko prebavo,

manjkanju teka,

riganju in drugih ža-

ločnih slabostih,

pri krču in prenapetem

želodcu, zaslinjenju,

navalu krvi v glavo (kongestije),

boleznih črev, potem kašelj,

prena bolezen in zamlaklost,

zobobol, gliste,

zlatenico in zlato žilo ozdravlja.

ANTIRHEUMIN-MAZILO

proti protinu, riganju v rokah in

nogah. Cena 1 steklenici 2 kroni

40 vinarjev, 2 steklenici

4 kroni, 4 steklenice

6 kron 40 vinarjev o

poštino, ako se

denar naprej

pošlje

življenski balzam „SALVATOR“

Čisti kri ter je brezpogojno najbolje domače sredstvo za vse mogoče notranje

in zunanje boleti, odstranjuje nečiste sokove in s tem daljša človeško

življenje. — Zdravi vse mogoče, tudi stare rane, ter se mnoge

druge boleti, kakor je to na vsakem, običnem pri-

loženem navodilu razvidno. Cena ovoga 10 flakic

5 K, 24 flakic 9 K, 48 flakic 16 K, 96 flakic 30 K

poštino, ako se denar pošlje

na rej „Salvator“ le-

karni v Va-

rašdin.

na tajne boleti.

Naročila

naj se pošljajo

na glavno skladišče

PR. RIEDLA

lekarna pri SALVATOR-ju

VARAŽDIN (Hrvatsko).

Najboljša domača sredstva.

Odgovorni urednik in izdajatelj Rudolf Libenaky.

Vencelj Koban

klepar.

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju.

Odgovorni urednik in izdajatelj Rudolf Libenaky.